

Fodrászipar

A Borbély- és Fodrászipar Országos Közlönye

Szerkesztőség: VII., Wesselényi-utca 66. szám. Megjelenik havonként egyszer.	FELELŐS SZERKESZTŐ: RADVÁNYI GÉZA. Társzerkesztő: MIKLÓS ÖDÖN	Kiadóhivatal: VII., Wesselényi-utca 66. szám. Előfizetési ár: Egy évre 36000 korona
---	--	--

A munka betetőzése.

Október 27-én Grosch Miklós elnök ur, Kiss Gyula titkár ur és Miklós Ödön, lapunk szerkesztője, küldött-ségileg fenn jártak a központi városházán és a polgármesteri hivatalban átnyújtották az Országos Szövetség alapszabályait, a belügyminisztériumhoz való felterjesztés végett. Azon reményben vagyok, hogy végre alapszabályainkat láttatamozni fogják, mely után az Országos Szövetség megkezdheti áldásos működését.

Ha valaki át tudja érezni, hogy mit jelent iparunkban az országos tömörülés és a testvéries együttműködés és az ebből fakadó jóléti intézmények kiépítése, az át tudja érezni, hogy iparunkra egy új korszak nyílik, melyben megtaláljuk önmagunkat.

A halálesetre vonatkozó segélyintézmény kiépítésének bizottsági előmunkálatai már folyamatban vannak és még ebben a hónapban az intézmény testet fog ölteni.

Vagyongyűjtésre vonatkozó akciók szintén folyamatban vannak. A gyűjtővek nyomdai elkészítése és ennek a körzeti elnökökhöz való eljuttatása még ebben a hónapban el fog intéződni. A három bizottsági tag, mely az elnökkel együtt ötre lett kiegészítve, a körzeti beosztások a községek hovatartozandóságával együtt még e hónapban befejezik és eljuttatják a körzeti elnökökhöz a végleges belépési nyilatkozatokkal együtt.

Viszont a körzeti elnökök kötelesek lesznek a körzet előjáróságát megválasztani és ezen előjárósági tagok névsorát közölni, azért, hogy a központ a teljes szervezet előjáróságát nyilvántarisa és ezekkel a szükséges érintkezést megkezdhesse.

Ez azért fontos, hogy a kereskedelmi minisztériumban folyamatban lévő munkaszüneti rendtörvény

megalkotásánál az országos központi elnökség a körzetnek erre vonatkozó indítványát és ezen indítványokból megfelelő munkarendi beosztást terjeszthessen elő az illető referensnek, hogy azokra a községekre, ahol hétfői napra országos vásár, vagy pedig olyan körülmény, melynél a hétfői zárvatartás az ipar kárára volna, nyomós indokolással a központ ellensúlyoztassa és ennek a megtörténtjét kieszközölje.

A múlt hónapban a kereskedelemügyi minisztérium szociálpolitikai vezetőségénél fenn járt Grosch Miklós elnök, Rimóczy János (Kecskemét), Halmos József (Szeged), ifj. Noll József (Tata), Szatmáry Károly (Szentés) és lapunk szerkesztője, Miklós Ödön és kérték, hogy ezen sérelmes intézkedést a hétfői napokra, ahol hétfői nap hetipiac lévén, függeszték fel az üzletek zárva tartását. Általánosságban az a vélemény alakult ki, hogy hétfő délelőtt helyett hétfő délutánt tegyük meg munkaszünetté.

Erre vonatkozólag a miniszteri tanácsos ur olyan ígéretet tett, hogy mielőtt a rendelet megjelenne, ankétet fog összehívni és azon ankétön kialakult országos beosztás szerint fogják meghatározni a munkaszüneti időpontokat. Azért fontos, hogy a körzeti elnökök már most megkezdjék az ugynevezett puhatolozást és ebbeli véleményük nyilvánítását, hogy a körzeti szavazás eredményét a központba juttassák.

Itt fogjuk élvezni az első gyümölcsét központi tömörülésünknek, hogy a körzeti kívánalmak nem a főszolgabíró, vagy a városi kapitány kénye-kedve szerint intéződjenek. Ez a mi iparunkban fellelegző hatással lesz, mert megszünteti a kis vidéki basáknak iparunkra ránehezdedő lidércnyomását.

Miklós Ödön.

„FÖLDES“ Margit-crème világhírű arcszépítő!

Az új pénzegység és a kisiparosság.

A kisiparosság körében nagy nyugtalanságot kelt az új pénzegység problémája. A multlak tapasztalatai alapján aggodalommal tekintenek minden pénzügyi újítás elé. Attól tartanak, hogy ezuttal is ráfizetés, újabb terhek, kelletlenségek és a forgalom akadályozása lesz az újítás ára és eredménye. Ezek az aggályok ezuttal csak részben indokoltak, mert az új pénzegységre való áttérés lenyegében véve nem lesz egyéb, mint osztási művelet. A legutóbbi minisztertanács határozata szerint 12.500 papirkorona egyenlő lesz a pengőnek nevezett új pénzegységgel.

Az új pénzegységre való áttéréssel kapcsolatban tehát közvetlenül semmiféle veszteség nem éri azokat, akiknek az áttérés fordulónapján akár készpénzüik, akár követelésük, akár pedig tartozásuk volt. Az az aggodalom azonban, amely abban a tekintetben áll fenn, hogy a pengőre való áttérés zavarokat, nehézségeket, sok-sok kellemetlenséget és tévedést fog okozni, sajnos, nagyon is indokolt. Akik még jól emlékeznek, hogy milyen nehézséget okozott annakidején az áttérés forintról koronára, azok sejtethetik, hogy milyen lesz, ha 12.500-al kell osztani, illetve 8-al szorozni és 100.000-rel osztani. A gyakorlott számolónak talán nem okoz nehézséget a szorzás 8-al és a tizedes pontnak 5 jeggel való eltolása balra, de az egyszerű embernek ez bizony nagyon nehéz. Azt még könnyen megjegyezi, hogy százezer papirkorona egyenlő 8 pengővel, 50.000 egyenlő 4 pengővel, 25.000 2 pengővel és így tovább. De hogyan számítsa ki majd a zsemle árát, a tej árát, a kifizetendő munkabérekét, a felhasznált anyagok árát, a lerovandó forgalmiadót stb. stb. Kétségtelen, hogy ezek a műveletek a számolási műveletekben jártasoknak számottevő nehézséget nem okoznak, de kétségtelen az is, hogy a kisiparosság szempontjából óriási nehézségeket és sok munkát jelent ez az átszámítás.

Az új pénzegységre való átmenet szempontjából mégis csak sokkal kevesebb nehézséget okozna a 10.000-es osztószám és itt az a nagy előnye is volna az új pénzegységnek, hogy az ezen az alapon kiszámított árak könnyű összehasonlítással szolgálhatnának az osztrák árakkal. A 12.500-as osztószám sem az aranykoronával, sem más állam pénzegységével nem teremti meg a kapcsolatot és ha már oly fontos érdek fűződik ahhoz, hogy az aranykoronával való kapcsolat gondolata sem merülhessen fel, valamint ahhoz, hogy az osztrák pénzegységgel való kapcsolat is lehetetlenné váljék, úgy sokkal egyszerűbb lett volna az angol shillinggel vagy a svájci frankkal egyenlő értékű pénzegységet létesíteni. Igaz, hogy így akár az egyik, akár a másik ily megoldással az átszámítások még komplikáltabbak lennének, de a komplikációnak ez a már aránylag csekély fokozata megéri azt az előnyt, hogy valamelyik nyugati állam pénzegységéhez alkalmazkodva, sokkal könnyebb a külföldi tőke érdekeltségét megnyerni. Ezenkívül pedig ennek egyéb pénzügyi, gazdasági és politikai előnyei is volnának. A nehézségek már azért sem lennének sokkal nagyobbak, mert a 12.500 osztószám alapján is elkerülhetetlenül szükséges lesz átszámítási táblázatok alkalmazása.

A 20.000 koronás pénzegység azonban a többi ál-

lamok pénzegységéhez viszonyítva túlságosan nagy és sokak véleménye szerint bizonyos mértékben drágulást idézne elő. Ugyanezt mondhatnók a shillingre is, bár itt az a megoldás kínálkozik, hogy félshillinggel egyenlő pénzegységet kreáljunk. Az aranykoronára való áttérésnek az az akadálya, hogy aranykorona, esetében attól tartanak, hogy a valorizációs törekvések tovább is kísértenének. A legkönnyebb átszámítási lehetőséget adja a 10.000 papirkoronával egyenlő egység, azonban tekintettel arra, hogy Ausztria kereskedelmi mérlege a legutóbbi adatok szerint tiszser akkora passzívattal zárul, mint a magyar kereskedelmi mérleg, aggályosnak látszik ebből a szempontból is az Ausztriával egyenlő értékű pénzegység létesítése. Ez az aggodalom a nemrég elmult infláció szomorú idejében teljesen egyenlő elnevezés dacára egészen másképpen értékelték az osztrák koronát és másképpen a magyar koronát. A két ország pénzrendszerének külön megitélése tehát már megtörtént és ha most más elnevezést adunk pénzegységünknek, akkor aligha kell tartani attól, hogy az osztrák pénz esetleges elértéktelenedése zavarokat idézne elő nálunk is.

A 12.500-as osztószám nem abból a szempontból nem nevezhető előnyösnek, hogy a legkönnyebb átszámítási egység, sem abból a szempontból, hogy valamely más állam pénzegységével való egyenlő értéke alapján, akár összehasonlítási alapul szolgálhatna árnívó stb. tekintetében, akár egyéb kapcsolatok létesítését tenné könnyebbé. Tagadhatatlan, hogy akármelyik osztószám alapján állapítják meg az új pénzegységet, mindegyikkel szemben és mindegyikkel mellett lehet érveket és ellenérveket felsorolni. Azaz mindenesetre tisztában kell lennünk, hogy itt nem valutareformról van szó, mert hiszen csak az fog történni, hogy 100.000 papirkorona helyett azt fogják mondani, 8 pengő. Lényegében tehát arról van szó, hogy a nagy számokat fel fogják váltani a kis számok és hogy ezen az alapon egészségesebb, realisabb megítélésben részesül a pénz. Lehet majd megint »garasoskodni« a szó szoros értelmében, amire különösen az ipari kalkuláció terén rendkívül nagy szükség van, mert a külföld nagy konkurrenciája iparunkat is arra kényszeríti, hogy létfenntartása érdekében a termelési költségeket a lehető legminimálisabbra redukálja. A nagy számok, a 100.000-sek és milliók a számolási műveletekben mégis csak járhatlan kisiparosokat és kiskereskedőket a 10.000-sek és különösen az ezresek könnyű, sokszor indokolatlan elhanyagolására és kiadására bírta. Ezért rendkívül fontos iparunk és kereskedelmünk szempontjából az új pénzegységre való mielőbbi áttérés és azért fogadjuk szeretettel az új pénzegységet még akkor is, ha az 12.500 papirkoronás pengő lesz is. A fő, hogy minél előbb essünk túl ezen a nagy komplikáción, zavarokat és átmenetileg újabb stagnációt jelentő reformon. Mindenesetre leszögezhetjük azt, hogy minél kevesebb zavarral járó átmenet szempontjából a 10.000 papirkoronás pengő volna kívánatos. Az elnevezést hagyjuk meg, de az osztószám a 10.000 legyen.

Szél Jenő,

a Budapesti Kisipari Hitelintézet Rt.
vezérigazgatója.

Átvéve az „Iparosok Lapja”-ból.

GARA GÉZA ÉS TÁRSA, illatszergyára

Budapest, IX., Üllői-ut 1. Tel.: J. 6-58.

Készít timsó- és poudertablettát.

A hajdisz a kulturában.

Nemes Dabnay Ferenc ur (magyar-e?) egész szorozatát közli oly példáknak, melyek a hajviseletnek mint a régészet, a népisme és különösen a kulturtörténet segédeszközének, jelentős voltát megvilágítják. Mint-hogy a történelem nekünk sokszor pontos részleteket hagyományozott egyes nemzeteknek bizonyos időszakokban dívott hajviseletéről, annál fogva valamely kiásott szobor vizsgálatánál a régészeknek sok kétséges esetben sikerül a hajviselet alapján pontosan meghatározni az illető korszakot. Már a legrégebbi időkben a hajviselet társadalmi különösségek kifejezője is volt, mert a szabad ember hosszú haját viselt, a rabszolgáknak csakis rövidre nyírottak szabadott volt lennie. A haj lenyírása a görögöknél a halottjaik utáni gyászuknak volt a jele; az egyiptomiak viszont gyászuk jelülül hosszúra növesztették hajukat. Minthogy pedig a haját mindenkor különösen mint a női szépség alkatrészét becsülték, méltányolták, annál fogva figyelemre méltó áldozat gyanánt becsülték annak valamely célból történt eltávolítását. Így az ókori történetírók különös nyomatékkal kieszelik azt, hogy a perzsákkal folyt háboruk a görög nők ideadták hajukat, hogy belőle az ijjakhoz hurokat készíthessenek. Egyébiránt éppen a görög és a római nőknek hajdísze, azok hiusága folytán, különösen nagy volt, olyannyira, hogy Pulvius Ovidius Naso jelentette róla azt, miszerint a tölgyfa leveleit, a Hybla méheit és az Alpeken a vadat könnyebben számlálhatni, mint a római hölgyek különböző hajformáit, melyekhez minden nap egy-egy újabbat kieszegtetnek. Azon korból sok gunyirat maradt reánk, mely az akkor dívott frizurákat csufolja. Juvenalis szerint: »A nők fejükre emeletet építgetnek emeletre és azt kötő gerendákkal toronnyá magasbitják.« Azon erős szigornak, melyet laz ókoriak a képzőművészetek körül gyakoroltak, ezen egyetlen pont iránt hátrálnia kellett a dívat mindenhatóságával szemben; meg is feleltek a dívat változásainak, amidőn mellszobraikra oly márvány-fejdiszt szorítottak, amilyent a mindenkori dívathoz képest valamely másikkhoz lehessen pótolniok. Természetes az is, hogy a fodrászművészet még ma mindig szokásos segédeszközeit: a parókát, betéteket és hajtüket a klasszikus népek már jól ismerték. Épügy is-

merték a bontó- és a diszfésüt, valamint a sütővasat, de teljesen megkülönböztetett kedveltségnek örvendett a homlokszalag, melyet Stefanénak (koszori) vagy Tarniának hívtak. A hajdisz az értelmes megfigyelőnek, az akkori szellem- és kedélyirány látható kifejezését nyújtotta. A legtalálóbbs példákat ehhez a Biedermeier-korszakban található, melynek hajviselete mindmégannyi emlékei a körülményes cerimonieknak és etiket-tenek.

Egy kis buzdítás a fiatalságnak.

Bár nem vagyok hívatva, hogy az ifjusághoz, szakmánk jövő reménységéhez szóljak, ne vegyék tolokodásnak, ha szakmánk és egyuttal a jövő nemzedék boldogulását tartva szemem előtt, eszembe jut egy tragikus véget ért államférfiúnak az a mondása a háboru legelején: »Jaj annak, aki könnyűnek találhatik!«

A nagy háboru lezajlott. Utána még nagyobb háborukat éltünk át: a forradalmakat. Megcsönkítetták hazánkat, ugy, hogy még lélegezni sem igen tudunk, mert ugy körül vagyunk kerítve, hogy levegőnk is alig van. Am ha ez a csapás önhibánkön kívül reánk szakadt is, nem szabad csüggednünk, mert el fog jönni az az idő, amikor megfogunk méretni, és jaj annak, aki könnyűnek találhatik...

Helyzetünkön okvetlen javítanunk kell. Ezt pedig csak ugy tudjuk elérni, ha az idők jelét mi is megértjük. Haladnunk kell. Nem elég az, hogy elrikoltsa kettőhárom, hogy tartunk össze: halljuk is meg a rikoltást. A szalma is lángra lobbán a gyufa lángjától, de egykettőre lobbót vet és nem marad más utána, mint pernye, hamu. Észre kell vennünk, hogy a föld többet terem, ha a gazda jobban megmunkálja a földjét. Az asztalos, a lakatos, a kovács, a bognár, a szabó stb. minden néven nevezendő iparos iparkodik szebbet, jobbat produkálni. Mi pedig, akik nem végzünk produktív munkát, de a közegészség szolgálatában lévő luxusiparágat üzünk, dolgozzunk ernyedetlen erővel, kitarással, lelkesedéssel és szorgalommal. Alkossunk újat, fejlesszük munkánkat minél művésziessébbé. Vagyis lásuk meg az idők jelét, haladjunk, tanuljunk. Különösen a fiatalságot kérem saját és a szakma érdekében, hogy ne resteljen tanulni. Iparkodjon a korral haladni, alkosszon mindig újabbnál újabbat, mert ami tegnap még szép volt, az lehet, hogy holnap már ósdi.

Kívánatos volna, hogyha a kulturáldódás, az önművelődés terén a mi fiatalságunk vezetne. A lehetőség meg van rá, csak akarni kell. Fejlessze tudását olyan magasra, hogy a külfölddel vehesse fel a versenyt. Vigye ki tudását a nagyvilágba, mert el kell jönnie az időnek, hogy a mi kulturáltságunkat észre kell, hogy vegyék az egész világ, bármennyire megcsönkította is hazánkat és elzárta tőlünk a levegőt Trianon. És ha majd mérlegre tesz bennünket, ne találtsunk könnyűnek.

Mura Mészáros Gyula.
borbélymester.

DANKOVSKY ISTVÁN
BUDAPEST, VI., O-UCCA 25.

*Árjegyzékünk összeállítás alatt áll,
melynek elkészülte után minden
kارتársnak elküldjük. Addig a szeptemberi árlapunk van érvényben.*

Hajritkítás (effiláció).

Igen sok szaktársammal beszélgetve, félve mondták ki a köznyelven forgó idegen szavát, az: effilációt. Voltaképen az ipari munkát el is tudja végezni, de az idegen szó értelmét sehogysem tudta magának megmagyarázni.

Az effiláció nem egyéb, mint a haj közök ritkítása, olyan formában, hogy a felső haj jó magyaros kifejezésben »deckmantlit« (fedőhaját) képezzen, hogy a fedő külső haj fokozatos hosszúságot alkosson, míg alant lévő hajak ékszerűen rövidítve lesznek és ezáltal a haj külső rétegződése a koponya hajlásaihoz idomul. Ezen munkálatok már iparunkban a rokokó idejében is ismeretesek voltak és ezt minden parókakészítőnek feltétlen tudnia kell. A fenti munka iparunkban, mint új szerepel, pedig a géppel való tarolás következménye. Nem is olyan régen, nincs annak 30 éve sem, hogy a hajvágásokat ollóval végeztük és az ollóval való hajvágást a nyakszirt alatt géppel vágtuk ki egész alacsonyan és a hajcsillagtól lefelé a hajak ollóval való felvételét, fésű alátételével, fokozatosan lefelé haladva, rövidítettük meg. Ez is egyik módja a nagyhangú effilációnak. Ma az a divatos az ipari munkánk elkészítésében, hogy 7-es géppel körül-taroljuk a fejet és fokozatot nem ismerve, sem pedig koponyahajlást, egyszerűen elegendítve (verlaufban) ollóval utánavágunk és ez szüli meg iparunkban az ilyen konsternációt.

Az effilációs második módja az is, hogy a frizuravágást homloktól hátrafelé haladva, fésűvel fel-emelve, ujj közé szorítjuk és az ollóval oly ferde irányban vágjuk a haját, mely irányban a fésülésnek feködni kell, hogy a haját ilyen levágással a fésülésnél az előtte fekvő hajnak háromnegyedrészt takarja. Ugyanezt az irányt kell megtartani az eton-vágású női hajaknál is. Ha iparunk valamelyik tagja az előbb említett ollóval való hajfelvétel és fésű alátétel segítségével való fokozatos lefelé való hajvágást nem tudná elvégezni, úgy az ujjak közti hajvágást válassza éppen olyan formában, mint a fésülésre meghagyott hajak vágásánál eszközi; de itt a koponya hátsó részén, a csillag mellett, hagyjuk meg a hosszú haját és ujj közti vágással a nyakszirt felé vágjuk ferde vonalban.

Igy elkészíthetjük az etonfrizurát (ejtsd: itn) is.

Az effiláció vagy hajritkítás módja pedig voltaképen az, hogy a hosszú hajakat fésűvel felemelve, balkezünk két ujjá közé szorítva, az olló hátsó végével lassu tempóban a koponya felé ferde vonalban visszatoljuk és minden második vagy harmadik visszatolásnál a hajakból kisebb részeket lenyesünk és ezáltal a haj vastag rétege fokozatosan vékonyodik. Két-háromszori ilyen művelet után a haj hosszúsága megmarad, a rövidhajak a hosszuhajakban elvegyülve egy hosszúságot fognak mutatni, de rétegük lényegesen megvékonyodik.

A fenti leírásból minden egyes szaktárs egy-két próbából teljesen elsajátíthatja ezen műveletet és a bubifrizura vágásában valóságos művészetet fejthet ki.

K. I.

Ifj. Wéber József demonstrálása.

A mi iparunkban példátlan eset, hogy egy 15 éves fiút meghívtak volna szakbemutásra. Ugyanis Szövetségünk meghívta ifj. Wéber Józsefet, hogy november 5-én, csütörtök este, a saját helyiségében tartson szakbemutást. Ennek a bemutatásnak igen érdekes előzménye van.

Ifj. Wéber József, aki nem egész két évet a Pürcher és Frits cégnél tanoncoskodott, ahol alkalma nyílt a modern hajmunka elsajátítására; onnan egy évre beszerződött Vágó Viktorhoz, a nőifodrászok elnökéhez, ahol ügyessége révén mint fiatal segéd dolgozik. Ifj. Wéber József a nyáron már akkor vonta magára a figyelmet, amikor ipartestületünkben tartott hajmunkakiállításán tamburizozott parókát mutatott be, mely általános csodálkozást keltett. Nagy feltűnést keltett akkor is, amikor Czibesz Márton, az urifodrászok világbajnoka, szövetségünkben egy vizzel ondulált urifrizurát mutatott be, melynek bemutatása után felkérte az ott jelenvolt körülbelül kétszáz mester közül egyik-másikát, hogy próbálják utánozni a frizurát. Minthogy erre egyik sem vállalkozott, ifjabb Wéber József a jelenvoltak nagy csodálkozására felment a pódiumra, bemutatkozott Czibesznek, aztán minden lámpaláz nélkül megcsinálta a viziondulációt. Czibesz, a frizura bemutatása után rögtön felajánlotta, hogy bármikor beléphet hozzá kondícióba. Legjellemzőbb azonban az, hogy amikor ifjabb Wéber József megtudta, hogy a nőifodrászok, amikor különváltak, teljesen elzárkóznak attól, hogy kiképezzék a tanulni vágyó urifodrászokat, elment az urifodrászok szakiskolájába és önzetlenül felajánlotta szolgálatát. A múlt hó elején ott bemutatott egy vizzel és vassal ondulált bubifrizurát, egyuttal versenyre hívott ki egy nőifodrászsegédet. Az egy héttel később megtartott versenyen oly nagy volt az érdeklődés, hogy az ott megjelentek nemcsak a székekre, asztalokra, hanem még a belső ablakpárkányra is felmásztak végignézni a versenyt. A verseny igen érdekes lefolyású volt. Ifjabb Wéber József a legnagyobb nyugalommal és meglepő könnyedséggel ondulálta modelljét, míg ellenfeléről, Kerti Sándorról csak úgy csurgott a verejték az izgalomtól. A végeredmény az volt, hogy a bíráló-bizottság ifjabb Wéber József kreációját abszolút jobbnak és szebbnek tartotta. Kerti Sándor maga is kénytelen volt azt beismerni, mentségül azonban azt hozta fel, hogy az ő modelljének a hajzata nem volt jól effilálva. Ifjabb Wéber József erre ismét versenyre hívta ki Kerti Sándort, azzal a feltétellel, hogy legközelebb modellet fognak cserélni. Ez a verseny is megtörtént. Ifjabb Wéber ezúttal is fölényesen győzött. Ezen versenyen Kerti Sándor azt a megbocsáthatatlan hibát követte

el, hogy ondulás előtt nem hajtotta be a haját, hanem utánozni próbálta a régi hullámokat, ami persze nem sikerült. A legjobban ezen a nézők mulattak, viszont ifjabb Wébernek gyönyörűen sikerült munkájáért általánosan tapsoltak.

Ifjabb Wéber József, szövetségünk meghívása folytán, csütörtök este fog bemutatni két ondulációt: egyet vízzel, egyet vassal. Felhívjuk szaktársaink figyelmét ezen bemutatásra, annál is inkább, mert nemcsak külföldön, hanem nálunk is kezd divatba jönni a vizionduláció, mely igen könnyen elsajátítható. De érdemes majd megtekinteni a vassal való ondulációt is, lássák meg, hogy hogyan kell a vasat kezelni és hogy mily szép lehet vassal produkálni.

Pont tizenkét óra.

Irla: *Mura Mészáros Gyula.*

Kedves szaktársaim,
Pont tizenkét óra,
Hallgasson mindegyik
A jó, intő szóra.

Nyomor van mindenütt,
Amerre csak nézünk,
Veszély fenyegeti
A mi szerény létünk.

Pláne, ha közöttünk
Nem lesz egyetértés,
Amit én most mondok,
Az ne legyen sértés.

Piszok alak az, ki
Olcsójános máma,
Akinek nem inge,
Ne vegye magára.

Azt sem dicsérem, ki
Mástól vendéget csal,
Példabeszéd szerint:
Fejtől bűdös a hal.

Az olyan gazdának
Nincsen bőven falat,
Mit mond a példaszó?
Ki mint vet, úgy arat.

Ha másnak kárt teszünk,
Nincsen azon áldás,
Maga esik bele,
Ki másnak vermet ás.

Kedves kartársaim,
Hallgassunk a szóra,
A rut, piszkos verseny
Soh' sem vezet jóra.

De ha összetartunk
És egymást megértjük,
Bármilyen veszélytől
Szakmánkat megvédjük.

Az össziparosság
Példaképe leszünk,
Ha egymást megértve,
Sohasem veszekszünk.

Hallgassák meg szómat
S vegyék fontolóra,
Hogy ne üssön végsőt
Felettünk az óra.

Tatabánya, 1925 október 14.

HIREK.

A megalakult Magyarországi Borbélyok és Fodrászok Országos Szövetségének elnökei:

Grosch Miklós, Budapest.

Heim Antal, Szeged.

Kerekes József, Miskolc.

Szövetségi ügyész:

Dr. Szőgyi Imre, Budapest, IV., Szerb-utca 5.

Nem kell forgalmi adót fizetni a hitelbe adott áruk után. A szegedi kereskedelmi és iparkamara még a múlt hónapokban akciót indított, hogy a pénzügyminiszter a hitelbe adott áruk forgalmi adóját engedje el, illetőleg, hogy a kereskedők a hitelbe adott áruk forgalmi adóját akkor fizethessék be, ha az áru értéke már befolyt. Ebben az ügyben, amelyet a szegedi pénzügyigazgatóság is pártolt, felterjesztés ment a pénzügyminiszterhez, és hogy az akció sikerrel járjon, Wimmer Fülöp kamarai elnök és Landesberg Jenő dr. ügyvezető titkár személyében is eljártak a pénzügyminisztériumban a kihitelezett áruk forgalmi adója ügyében. A kamara felterjesztésére hétfőn érkezett meg a pénzügyminiszter határozata, amely teljesen igazolta a kamarának ezt a felfogását, hogy a hitelbe adott áruk utáni követelése a forgalmi adóról szóló törvény elveibe ütközik. Erre való tekintettel a miniszter elrendelte, hogy azok a kereskedők és iparosok, akik forgalmi adójukat bélyegjegyekben röjják le, a hitelbe adott áruk után nem kötelesek forgalmi adót fizetni, azonban a hiteltételekről naplót kell vezetniök, amely naplót a forgalmi adóhivatalnál záradékolják. Azok az adózók pedig, akik a forgalmi adót blokkrendszer alapján röjják le, a hitelbe adott árukat is kötelesek leblokkolni, de ezeket a tételeket a forgalmi adókönyvben »hiteltétel« szóval kell megjelölni és zárlatkor a hiteltételeket az adózók leszámíthatják. Akik a hiteltételek után a blokk kiadással egyidejűleg kötelesek a forgalmi adót leróni.

A női fodrászok rendkívüli közgyűlése. A Budapesti Nőifodrász Ipartestület november 7-én rendkívüli közgyűlést tartott a vasárnapi munkaszünet kérdésében. Egyhangú határozatban mondotta ki a közgyűlés, hogy továbbra is fentartja a jelenlegi vasárnapi munkaszünetet. Ugyanakkor volt a Nőifodrászmesterek Szövetségének rendkívüli taggyűlése, mely a kontárkérdést és az általános szakmai helyzetet tárgyalta. A gyűlés állást foglalt a jogtalan iparüzők ellen s memorandumot ter-

jesztett a kereskedelmi miniszter elé, melyben az ipar és a közönség védelme érdekében kéri a minisztert, hogy az új ipartörvénynek megfelelőleg a kerületi előjáróságok tegyenek sürgős intézkedéseket azok ellen, kik a nőifodrászipart jogtalanul üzik.

A forgalmi adóról. A most általában kivetett forgalmi adó az utolsó félévre szól, vagyis július hó 1-től kezdődőleg december 31-ig bezárólag.

A már eddig lerovott bélyegek az összegekbe beleszámítanak. Például ha valaki meg lett adóztatva havi 100.000 koronával, ez félévre 600.000 ezer korona. Forgalmi könyvébe júliustól október 20-ig beragasztott 400.000 koronáért bélyeget, ezen összeg a még hátralevő fizetési idő alatt levonandó, és a hátralevő november és december hónapok folyamán csak a hiányzó összeg, azaz 100.000—100.000 korona fizetendő.

Az alkalmazottak kereseti adójáról. Egy kartársunkat megbüntettek kétszázezer koronára, mert hiányos volt a munkások bejelentője. Ez ügyben fent jártam az illetékes főtanácsnok urnál, ott figyelmeztetve lettem, hogy nyomatékosan adjam tudtára a kartársaimnak, hogy október elsejétől kezdődik az ellenőrzés, amiről már a mult cikkemben is figyelmeztettem a kartársaimat, hogy öt alkalmazottig jelentsék be az alkalmazottaikat s ha a létszám szaporodik vagy csökken, úgy csak a szaporodást vagy csökkenést kell pótlólag be- vagy kijelenteni. Ezenkívül minden munkaadó köteles üzletében egy nyilvántartó könyvet felfektetni, amelyben minden segédet, manikűrőt vagy tanoncot a belépés alkalmával bejegyezni, a bejelentettek személyi adatait, a belépés idejét, a lakcímét és a kilépés idejét, mert ha az ellenőrzéskor ezt nem tudja felmutatni a munkaadó, úgy ez is büntetés alá esik. Tehát kérem a kartársaimat, hogy a fenti sorokban leírt alapon járjanak el, mert úgy nem esnek bele a büntetésbe.

Pajtás András
ipartest. alelnök.

Szabad-e a tanoncot a segédvizsgálaton visszavetni? Egyik vidéki városban előadódott az az eset, hogy egy tanoncot segédvizsgán hat hónapra tanoncsorba visszavetettek. Minthogy e határozat törvényellenes, felvilágosításként közöljük, hogy tanoncsorba senkit se lehet a segédvizsgán visszavetni, a segédlevelet feltétlenül ki kell adni, legfeljebb a segédgyakorlat tartama hosszabbítható meg. Az új ipartörvény 107. és 189. §-a erre vonatkozólag a következőképp intézkedik:

107. §. Abban az esetben, ha a tanonc az iskolában vagy a segédvizsgálaton kellő eredményt nem mutat fel, az iparhatóság a segédlevelet kiállítja ugyan, de az önálló iparüzéshez megkívánt segédszakba vágó gyakorlat tartamát legfeljebb két évvel meghosszabbítja. Az iparhatóság vonatkozó határozatát záradék alakjában a segédlevélbe felvenni köteles.

A segéd, aki a segédi vizsgálaton kellő eredményt nem mutatott fel, a segédi vizsgálatra hat hónap eltelte után újból jelentkezhetik. A segédi vizsgálat eredményes letétele esetében a segédnek az eredeti segédlevél bevónásával új segédlevelet kell kiállítani. Ennek a segédlevélnek kiállításával a segédi gyakorlat tartamát meghosszabbító iparhatósági határozat hatályát veszti.

189. §. Abban az esetben, ha a tanonc akár az iskolában, akár a segédi vizsgálaton elégtelen eredményt mutat fel, a segédlevélre a következő záradékot kell rávezetni:

Z á r a d é k.

Minthogy nevezett tanonc az iskolában (a segédi vizsgálaton) elégtelen eredményt mutatott fel, a ..... ipar gyakorlásához megkívánt ..... évi segédi szakbavágó gyakorlat tartama ..... hónappal meghosszabbítatik.

Kelt mint fent.

Az ipartestület pecsétje.

ipartestületi elnök.

A fentjelzett esetben tehát a vizsgálobizottság határozata, mely a tanoncot 6 hónapra tanoncnak visszavette, feltétlenül korrigálandó.

Szöke-e vagy barna? Egy figyelemreméltó kérdés feletti vita vetődött fel újból Amerika Egyesült Államaiban. Két párt azt firtatja, hogy vajjon melyik nő a derekabb munkaerő: a szőkék-e, vagy a barnák? A washingtoni kormánylapok ott valamelyes idő előtt közzétettek egy cikket, mely azt állította, hogy a barna lányok és asszonyok minden állásban, melyet ma női erők betöltenek, lényegesen többet végeznek, mint a szőkék. Még azt is megállapították, hogy a kormány-nak egy bizonyos üzemében már akkor 300 barna nő volt alkalmazva, amikor még egyetlen szőkét sem foglalkoztattak ottan. Tiszta sor, hogy ez a szőkék táborában erős méltatlankodást idézett elő és el kell ismerni azt, hogy a szőkék legaiább és ebben a harcban imponáló tehetséget tanusítanak. Egy amerikai lapnak az a véleménye, hogy komoly ügyekben az amerikai barna nők a szőkék elé helyezendőek; ez utóbbiak azonban

T. Fodrász urak figyelmét felhívom

villamoserőre berendezett műköszőrüldémre. Borotvák, ollók, gépek köszőrülését vállalom, melyet 8 napon belül elkészítek; vidéki fodrászoknak postán elküldöm.

Raktáron tartok legjobb minőségű borotvákat, ollókat, hajvdögépeket jutányos árban.

Köszörlési árak:

Borotva köszörlés . . . K 15000

Fodr. olló köszörlés . . . K 12000

Gépköszörlés . . . . . K 15000

Szíves rendeléseket kérve

Küldjön el minta-
köszörlésre 1—2
darabot.

MARSEK ULRICH

műköszörlés

MISKOLCZ

alkalmasabbak arra, hogy az életet jókedvükkel, humorral és ruganyosságukkal kellemesebbítsék. Ha egy amerikai barna nő jelenlétében a hadipolitika valamelyik kérdése felvetődik, akkor az komolyan fog hozzászólni, a szöke azonban mosolyogva azt mondja majd: »Ó, én már rémséges régen nem olvastam ujságot.« Végre azon lapnak az is a véleménye, hogy a barna haju mindenestere »praktikusabb« a szökénél.

Házasság. Reiter Mihály kiváló kollegánk, a közismert Jerba-borotvák és Jerba-szijak árusítója, október hó 8-án tartotta meg esküvőjét özv. Urbanek Józsefnél. A lipótvárosi bazilika-templomban tartott esküvőn szaktársaink színe-java jelent meg.

Meghívó.

A Budapesti Borbély-, Fodrász- és Parókakészítő Ipartestületnek 1925. évi november hó 19. napján (csütörtökön), este 8 órakor, a Főherceg Sándor-utcai régi képviselőház üléstermében tartandó

rendkívüli közgyűlésére.

Napirend:

Major Sándor és társainak kérelme a vasárnapi munkaszünet felfüggesztése tárgyában.

Budapest, 1925. október 29.

Kalix s. k.,
jegyző.

Kontró s. k.,
elnök

Figyelmeztetjük t. szaktársainkat, hogy a rendkívüli közgyűlésre fentén kívül külön meghívó nem fog kiadatni.

Értesítjük t. szaktársainkat arról, hogy annak megállapítására, vajjon a szakma többsége a vasárnapi munkaszünet fentartása mellett, vagy ellen foglal-e állást, a rendkívüli közgyűlést összehívni kérők óhajára titkos szavazás ejtetik meg; a szavazási jogosultság igazolására — az előljárátság határozata alapján — a könyv szolgál.

Figyelmeztetjük ennél fogva t. szaktársainkat, hogy a rendkívüli közgyűlésre tagsági könyveiket hozzák magukkal.

Szerkesztői üzenetek.

Sch. A.: Sem az illatszerárusításhoz, sem a kiadóktervezéshez nem kell engedély.

Felelős kiadó

Laptulajdonos:

RADVÁNYI GÉZA.

MIKLÓS ÖDÖN.

APRÓ HIRDETÉSEK

TÁRSAT keres egy üzlettel bíró kozmetikus, ki üzletét hajlandó nőifodrászatra kibővíteni. Cím a kiadóhivatalban.

JÓ MUNKÁS borbélysegéd alkalmazást nyerhet, havi fizetés 300.000 korona, azonkívül ételmezés és lakás. Kiss Imre, Karcag.

FIATAL fodrászsegéd vagyok, nem nagy igényekkel, november 15-ikére állást keresek. Fébert Gyula, fodrászsegéd, Szentgotthárd.

JÓ MUNKÁS, 6—8 éves gyakorlattal, uri kiszolgáló borbélysegéd azonnal beléphet. Fizetés heti 80.000 korona, ételmezés és lakás. Utiköltség 6 hónap múlva megtérítve. Schutka Dezső, Balassagyarmat.

BALATONPARTI városban egy jó menetelű fodrász- és borbélyüzlet, más vállalkozás miatt, eladó. Cím a kiadóhivatalban.

EGY jókarban lévő, teljes borbélyüzletberendezés, felszereléssel együtt, azonnal eladó. Pfeiffer Miklós, Törökszentmiklós.

ONDOLÁLNI, fésülni és manikűrözni perfektül tudó fodrászt vagy fodrásznőt azonnali belépésre keresek. Fizetés megegyezés szerint. Keller Sándor fodrász, Sárvár.

1/2 század óta köztudomású, hogy
SCHÜTZER JAKAB és FIA
SZÉKESFEHÉRVÁR-i

BOROTVASZAPPAN
A LEGJOBB.

MINDEN ÜTT KAPHATÓ.

Akar sok állandó vendéget?

Fizessen elő a

Borbélyoknak és fodrászoknak
1/4 évre

K 65.000 helyett csak K 50.000
Kiadóhivatal VI., Ó-utca 12. sz.

A fodrásziparban szükséges
fehérműveket,
illetőleg **kendőket**

gyönyörű, hófehér ki-
vitelben és a legjutá-
nyosabb feltételek mel-
lett **kölesönöz** a

HIGIENA

fehérmű kölesönző vállalat
Budapest, VI., Dessewffy-utca 26.

Telefon: 119—91.

A világhírű valódi solingeni

POLLART
BOROTVÁK
ÉS FENŐSZIJ PASZTA

kaphatók

Türr József

magyarországi vezérképviselőnél
Budapest, V., Wurm-utca 5, vagy
Dorottya-utca 3. (udvarban).

BAUER FERENC
MŰKÖSZÖRÜS

BUDAPEST, BETHLEN-UTCA 45.

Vállalja mindennemű javítását és köszörlülését az összes
szakmába vágó fodrászati műszereknek.
8 napon belüli pontos kiszolgálás.

ACÉLRAKTÁR DUS VÁLASZTÉKBAN.

VILÁGREKORDOT ÉRT EL A

COLUMBIA HAJFESTŐ

GAZDAG SZINÁRNYALATÁVAL.

REFLEX HENNÉ HAJFESTŐ SHAMPOON.

COLORIS BAJUSZ-ES SZAKÁLLFESTÉK.

Legkítűnőbb körömlakk és lemosó. Arckrémek kimérve
Mindennemű hajunkak raktáron

Komáromy Antal Budapest, VIII., Népszínház-utca 16.

Szaktársak figyelmébe!

Kiváló minőségű a „Jerba“-
borotva, fenőszij és paszta,
valamint kiváló minőségű
hajvágógépek és ollók nagy
raktára. A „Jerba“-borotvá-
nak állandó tartós az éle. A
sok jó közt is a legjobbak
a „Jerba“-gyártmányok.

Kapható

Reiter Mihály fodrász-
nál

Budapest,

IV., Sütő-utca 1. sz.

FLASCHNER LAJOS műköszörlője BUDAPEST, VIII.,
JÓZSEF-KÖRUT 17.

Köszörlülési árak:	Borotva köszörlülés	K 15—20.000
	Olló	10.000
	Gép	20.000

Raktáron tart mindennemű fodrászati acélárut és egyéb fodrászati cikkeket dus választékban.

A legkítűnőbb Merx-borotvák állandóan raktáron.